

عنوان مقاله:

آموزه های تعلیمی و تربیتی در غزلی از مولوی

محل انتشار:

نهمین کنفرانس بین المللی مطالعات زبان، ادبیات، فرهنگ و تاریخ (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

محمود مهرآوران - عضو هیات علمی گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه قم

خلاصه مقاله:

یکی از غزلهای تعلیمی- اخلاقی مولوی در دیوان شمس غزلی است با مطلع «ای دل چه اندیشیده‌ای در عذر آن تقصیرها». این غزل با محتوایی تعلیمی و گفت وگویی صمیمانه با دل و با خود انسان و درباره چگونگی ارتباط انسان با خداوند و دعا و تضرع به درگاه پروردگار و احوال درونی اوست. با توجه به ارزش اخلاقی، تعلیمی و نیز تاثیرپذیری از آیات قرآن، در این مقاله این غزل را از دید بلاغی و تاثیرات قرآنی تحلیل کرده ایم و در پی تمهیداتی هستیم که مولوی در نحوه شکلگیری غزل و ابلاغ و القای مفاهیم تربیتی به کار گرفته است. از نظر بلاغی غزل با خطاب و ندا شروع می شود و مانند یک سخنرانی آغاز، میانه و پایان دارد. مولوی با انتخاب وزن و ریتمی متناسب و با چینش مناسب آواها و هجاها توانسته غزل را تاثیرگذار کن د و معانی تعلیمی و تربیتی مورد نظر را به خوبی القا کند. از نظر تحلیل قرآنی نیز برخی ابیات مستقیم و غیر مستقیم از آیات قرآن تاثیر پذیرفته و خصوصیات روانی و رفتاری انسان را نشان میدهند. در مجموع این غزل به اقتضای موضوع، آموزنده، اخلاقی، موثر و حاوی نکات مهمی در تربیت انسان خداجوست .

کلمات کلیدی:

مولانا، غزلیات شمس، غزل تعلیمی، تاثیر قرآن، موسیقی کلام

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1356139>

